

లవ-క్యం

- ఎం. ఆర్. శేషాద్రి

ధర్మమనేది యుగయుగానికి మారుతూ ఇక కలియుగానికి వచ్చేటప్పటికి అధర్మంగానే నిలబడిపోయింది.

అ... నాది అనేది అ[ంత] నాది అయిపోయింది.

స్వార్థమే ధర్మం.

తనను మాలిన ధర్మం మొదలు చెడ్డ బేరము.

రామనామ జప్తా పరాయి మాల అప్పా

అంటే తనకి ఒక కన్ను పోయినా ఫర్వాలేదు ఎదుటి వాడికి మాత్రం రెండు కళ్ళూ పోవాలి అనేదే క్లుప్తంగా కలియుగ ధర్మం.

అటువంటి తోవకు చెందినవాడే మన అప్పలాచారి మానవ సేవయే మాధవసేవ. వన్నెండు మందిని కనిపారేసి, ఆ మానవ సేవ చేసినట్టుగా తృప్తిపడ్డాడు.

కానీ ఆ చీవర్ బై దజన్లో దేవుడే నగం మందిని లాగేసుకున్నాడు.

రిఫైరు అయ్యే కాలానికి ఆయనకు ఆరుగురు మిగిలారు - అంత ఆడవాళ్లే.

వీళ్లకు చదువులు చెప్పించి, స్త్రీలుగా మార్చిదిడ్డాడు.

చారికి కొడుకులు లేరు కాబట్టి ఆయన కంపెనీ 'చారి అండ్ కో [కొడుకులు] బదులు 'చారి అండ్ కూ' [కూతుళ్లు] అయింది.

ఆ 'కూ'లోని 'కూ'లో ప్రథమ వ్యక్తియే మన కథానాయకి.

పేరు లక్ష్మి. చదువులో నరస్యతి.

కార్యవరణంలో శక్తి స్వరూపిణి - పార్యతి... ఆల్ త్రి... ఇన్... ఒన్...

చిన్నప్పట్టుంచీ చదువులో ఫస్టు... ఫస్టులో ఫస్టు... మన కథాకాలానికి పిపాచ్.డి. చేస్తూంది. చేస్తూండగా తన తోటి విద్యార్థి రావుతో సాన్నిహిత్యం ఏర్పడింది - 'లవ్' అని అనడానికి లేకపోయినా అతని గురించి తీక్షణంగా ఆలోచించసాగింది.

ఆలోచించగా... చించగా అతనిలో ప్లస్సు పాయింట్స్ ఎక్కువగా కనిపించాయి.

ఆ ప్లస్సు పాయింట్లు - శ్రీమంత పుత్రుడు ఏకైక పుత్రుడు మంచివాడు తెలివైన వాడు అందగాడు గాకపోయినా కురూపి కాదు. అతనిలో ఉన్న ఒకే ఒక మైనసు పాయింటు ... వాళ్లది తెలుగు సంప్రదాయం.. లక్ష్మి వాళ్లది తమిళ సంప్రదాయం.

తుది నిర్ణయంగా సంప్రదాయం అనే వదంలని స్పష్టంగా కనిపిస్తున్న 'అదాయం' మాత్రమే ఉంచుకుని ఎవ్వరికీ అర్థంకాని ఆ మొత్తం సంప్రదాయాన్ని తోసివేయ నిశ్చయించింది - లక్ష్మి ఫలితం రావు, లక్ష్మి వివాహం చేసుకో నిశ్చయించారు. అదే విషయాన్ని లక్ష్మి తండ్రితో సంప్రదిస్తే ఆయన రెచ్చిపోయి "మన ఇంటా వాటా లేదన్నాడు. కారణం - "మనం తమిళులం. వాళ్లు తెలుగువాళ్లు... పొత్తు పొనగడు" అని తెలుగులోనే జవాబిచ్చాడు. వాళ్లింట్లో యెవ్వరికీ ఒక్క తమిళం ముక్క కూడా రాదు - అయినా ముసలాయన దృష్టిలో మాత్రం 'తాము తమిళులం' అనే భ్రమ. ఇద్దరికీ వాగ్వివాదం జరిగిన తర్వాత లక్ష్మి కోవగించుకుని ఇంట్లో నుంచి బయటికి వెళ్లిపోయి లేడిస్ హాస్టల్లో చేరిపోయింది.

మూడు నెలల తర్వాత... చారికి ఒక బుక్ పోస్టు వచ్చింది. అది ఒక వివాహ అవ్వాలనే వత్తిక... 'లక్ష్మి రావుల వివాహం.' అది బుక్ పోస్టు అని తెలిసినా ఆశగా

ఇంకేమైనా ఉత్తరాలున్నాయా అని చూస్తే.. నిరాశే ఎదురైంది.

అహం దెబ్బతినింది. చిటవటలాడాడు. కన్ను బున్ను మన్నాడు. తన నిస్సహాయతను తలచుకుని... ఆ షాకుని దిగమింగడం తప్పితే ఇంకేమి చేయలేకపోయాడు. మానంగా ఆ అవ్వాలనే వత్తికను పెళ్లాం 'అంబుజా'నికి ఇచ్చాడు. ఆమె చదివింది. ఏమీ అనలేదు. నిర్లిప్తంగానే ఉండిపోయింది. ఆమె మాత్రం ఏం చేస్తుంది? ఏమి చేయలేనప్పుడు... మానంగా భరించడమే ఉత్తమం అనే తత్వం ఆమెది. ఆ ఇంట్లో అనిర్వచనీయమైన నిశ్శబ్ద వాతావరణం ఆవరించింది. అది తుఫాను ఏచే ముందు ప్రకృతి అలుముకున్న ప్రశాంతత? లేక అనివార్య పరిస్థితులకు లొంగిపోయిన మనస్తత్వం వల్ల యేర్పడ్డ నిర్లిప్తత? ఇతమిత్థంగా తేల్చుకోలేక మిగతా పిల్లలు ఆ వాతావరణంలో భయభ్రాంతులై అలమటింపిపోయారు. అలాగే పది రోజులు గడిచాయి. ఇంట్లో అవాంఛనీయమైన సంఘటనలు ఏమీ జరుగలేదు. 'హమ్మయ్య' అని పిల్లలు నిట్టూర్పు విడిచారు - ఒక రోజు సాయంకాలం... చారి ఇంట్లోకి వస్తూ - "ఏమేవ్... అంబుజం! అమ్మాయిని కోరిలో చూశాను" అన్నాడు. ఆమె ఆత్రంగా "చూశారా? బాగుందా? మన

"కాదు."

"మరి?"

"మన మా పెళ్లికి పోవడంలేదు."

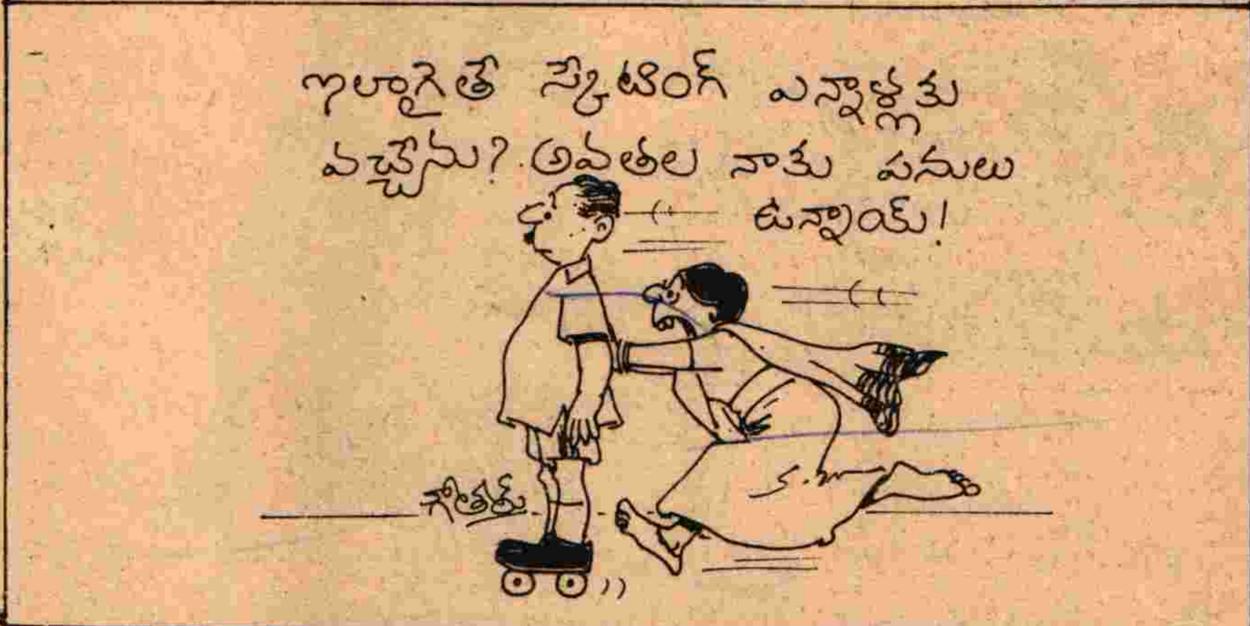
"పెళ్లి నమ్మతమే... కానీ పోవడంలేదు. అంతేనా."

"ఆమె పెళ్లి మన నమ్మతం మీద ఆధారపడలేదు. కాబట్టి దాని ప్రసక్తే లేదు. ఇక మిగిలినది... మన మా పెళ్లికి దూరబంధువుల్లా... హాజరు కావడమా లేదా అనే ప్రశ్న... ఆ పెళ్లిలో మనం తల్లితండ్రులుగా ఉండలేము. దూరబంధువుల్లా పోనాలేము. కాబట్టి మన మా పెళ్లికి పోకపోవడమే మర్యాద... ఇక దాని గురించి ప్రస్తావించక్కర్లేదు."

ప్రస్తావన అక్కడికి ముగిసింది. కొద్ది రోజుల తర్వాత ఒకనాడు ఉదయం చారి పెళ్లాంతో... "అంబుజం! ఈ రోజు చక్కెర పొంగలి చేసి.. దేవుడికి నైవేద్యం పెట్టవే."

"ఈ రోజు! మన కేం వండుగ గిండుగ లేదే?" అని అంబుజం ఆశ్చర్యాన్ని వెలిబుచ్చింది. "ఈ రోజు మనకు వండుగ గిండుగా లేకపోయినా మన అమ్మాయికి పెళ్లి రోజు. ఆ పెళ్లి మనకు ఇష్టమున్నా లేకపోయినా... అమ్మాయి ఇష్టపడి చేసుకుంటున్న పెళ్లి. ఆమె జీవితంలో అడుగుపెడుతున్న తొలి రోజు. మలుపు తిరుగుతున్న రోజు. మూడుపూలూ ఆరు కాయలూ అయ్యేదానికి దోహదం చేయనున్న తొలి రోజు. ఆమెకు అంత శుభం కావాలనే కోరుతూ... ఉడుకాభక్తిగా దేవుని ప్రార్థిస్తాము."

కొంచెం అవేదనతోనే చారి అన్నాడు. ఆ మాటల్లో ఒక వైపు ఆమె పెళ్లిని న్యాయంగా

గురించి ఏమైనా అడిగిందా? అని గభగభా మివన్ గన్నులోంచి దూసుకువస్తున్న తూటా... లా ప్రశ్న వరంవరలు కురిపించింది. పిల్లలు "నాన్నా! అక్కయ్యను చూశారా? మా కేమైనా ఇవ్వమని ఇచ్చిందా?" ఎవరి గడవలు వాళ్లవి. మళ్ళీ అంబుజమే అందుకుని... 'ఎక్కడ చూశారా?' "తాజేమహల్ - హోటల్లో!" "అయితే మీరేమీ చెప్పక్కర్లేదు. రెండు బక్కెట్ల సాంబారుకు ఒక్క ఫ్లేటు వడను నంచుకుని.. ఆ రుచిని చప్పరిస్తూ.. ఆమె చెప్పిందల్లా విని... గంగిరెద్దులా తలూపేసి... పెళ్లికి ఒప్పేసుకుని వచ్చేసి ఉంటారు. అంతేనా?"

చేయలేని నిస్సహాయత.. మరో వైపు తన్నెదిరించి ఆ నిస్సహాయతను వేరెత్తి చూపిస్తున్నట్టు తన దారిని తానే చూసుకున్న అమ్మాయి తెగింపు మీద ఉక్రోశం. ఆ ఉక్రోశాన్ని అణచివేస్తున్న కర్మ వైరాగ్యం... అంత మిళితమై పెల్లుబికినాయి.

ఆ రోజు లక్ష్మిని తలచుకుంటూ అందరూ కాలాన్ని ఎలాగే గడిపారు. పెళ్లయిన వారం రోజుల తర్వాత ఒక శుక్రవారంనాడు లక్ష్మి రావులు.. కూతురు అల్లుడు హోదాలో చారి ఇంటికి వచ్చారు. చారి ముఖావంగా ఉన్నా. నమాధాన వడిపోయినట్టుగా కూతురు అల్లుళ్లను అవ్వాలనించి.. చేయవలసిన మర్యాదలంతా తన శక్తి..ను సారం చేశాడు.

అందరూ సంబరంగా కాలం గడిపారు. లక్ష్మి నాన్నకు వట్టు వంచ, కండువా... అమ్మకు వట్టుచీర జాకెట్టు వెండి కుంకుమ భరిణి, తాంబూలంలో పెట్టి సాఫ్టాంగ నమస్కారాలు చేసింది.

తల్లిదండ్రులు వాళ్లను ఆశీర్వదించారు. వాళ్లందరి దగ్గర సెలవు తీసుకుంటూ లక్ష్మి తన చెల్లెళ్లందరికీ తలా ఒక బహుమతి ఇచ్చింది. అందరికీ టాటా చెబుతూ 'వీసా' రాగానే అమెరికా వెళ్తున్నట్టు, వెళ్లిన తర్వాత జాబు ప్రాసెట్టు చెప్పింది.

మూడు నెలల తర్వాత - చారికి ఒక జాబు వచ్చింది. అది లక్ష్మి దగ్గర నుండి. ఆ జాబుతో ఒక 25,000 రూపాయల డి.డి. ఆ డబ్బుతో చారి సంతోషనగర్లో ఒక ఫ్లాటును కొన్నాడు. లక్ష్మి అప్పుడప్పుడు వంపిన డబ్బుతో ఒక ఇల్లు కట్టుకున్నాడు. ఆ ఇంట్లోనే చారి ఇప్పుడు సంతోషంగా ఉంటూ...

"తెలివైన వాళ్లు నివసించేటందుకు మూర్ఖులు ఇళ్లు నిర్మిస్తారు" అనే సామెతను నిరూపించాడు. అంత సెటిల్ అయ్యారు. కానీ అంబుజానికి మాత్రం ఒక చిన్ని అనుమానం మెదడులో మెదలుతో... తొలుస్తూ తుట్టతుదకు పెనుభూతమై.. ఉండబట్టలేక.. చారిని అడిగింది.

"ఏమండీ! చాలా కాలం నుండి మిమ్మల్ని ఒక్కటి అడగా లనుకుంటున్నాను. మనము తమిళం, అల్లుడూ వాళ్లు... తెలుగువాళ్లు అని పెళ్లికి నమ్మించలేదు. కాబట్టి పెళ్లికి వెళ్లేదని నరిపెట్టుకున్నా. ఆమె వంపిన డబ్బును ముందు వెనకా ఆలోచించకుండా నిర్మోహమాటంగా వుచ్చుకున్నాను.

'ఆ డబ్బుతోనే ఫ్లాటు కొన్నారు... ఇల్లు కట్టారు.. ఇప్పుడు ఇంట్లోనే ఉంటున్నాము గదా. మరి నాకు తెలియక అడుగుతా... మన మా పెళ్లికి ముందుగా అంగీకరించి ఉండి ఉంటే... మనకు కాస్త మర్యాదైనా దక్కేదేమో?"

అతి పెద్ద చెత్తకుప్ప

ఫ్రాన్స్కు చెందిన బ్రెస్ట్ అనే నగరంలో ఆరవై ఎనిమిది సంవత్సరాల వయసు గల మహిళ 18 సంవత్సరాలపాటు తన ఇంట్లోనే చెత్తను వేసుకుని 15 టన్నుల చెత్తకుప్పను తయారుచేసింది. ఇంతకాలం నిలవ ఉన్న కారణంగా ఈ చెత్తకుప్పనుండి వచ్చే దుర్గంధాన్ని భరించలేక ఇరుగు పొరుగు వారు హెల్త్ డిపార్ట్మెంట్లో ఫోన్ చేస్తే ఎనిమిది గడులు ఉన్న ఆ ఇంట్లో 17 అడుగుల ఎత్తున పేరుకుపోయిన ఆ చెత్తకుప్పను చూసి బిత్తరపోయారు. ఇంత దుర్గంధాన్ని భరిస్తూ ఆ మహిళ అ కొంపలో ఎలా నివసిస్తోందా అని ఆరా తీయగా, 20 సంవత్సరాల క్రితం ఆ వృద్ధురాలి భర్త మరణించిన కారణంగా ఆమెలో ఓ విధమైన తీవ్ర డిప్రెషన్ ఏర్పడి ఇలా ప్రవర్తించిందట!

పి.వి. రమణకుమార్
[చిలకలూరిపేట]

"మర్యాద దక్కి ఉండేదేమోగాని డబ్బు దక్కేదే కాదు. వెర్రి మొగమా..."

"అంటే?"
"పెళ్లికి ఒప్పుకుని ఉంటే మనము పెళ్లి చేయాల్సి వచ్చేది. అంటే 'కరువులో అధికమానం. వియ్యంకుని హెరాదాకు తగ్గట్టు... 25,000 రూపాయలైనా కనీసం పెళ్లి ఖర్చు అయ్యేది. ఈ అనవసరపు ఖర్చును పెళ్లికి ఒప్పుకోకుండా తప్పించాను. పెళ్లయిన తక్షణమే రాజీవడిపోయి మన పెద్దరికాన్ని నిలుపుకున్నాను. అమ్మాయి వంపిన డబ్బుతో ఫ్లాటు కొనడం.. ఇల్లు కట్టడం.. ఆ ఇంట్లోనే నివసించడం.. అంత ఆ పెద్దరికం

లిలలోని భాగమే. తెలిసిందా?"
అంబుజం ఆశ్చర్యంగా "ఇంత తెలివితేటలు మీ కెక్కడివండీ?"
చారిమెల్లగా "అది మనవి కావే... మన లక్ష్మి తెలివితేటలే."

"!!!!"
"ఆ రోజు టాజ్ మహల్లో కనిపించి లక్ష్మి 'నాన్నా! ఈ పెళ్లికి నసేమిరా ఒప్పుకోవద్దు' అని ఖచ్చితంగా చెప్పింది. తర్వాత జరిగినవన్నీ అంటే... పెళ్లయిన తక్షణమే నేను రాజీకావడం... ఆమె డబ్బు వంచడం.. వగైరా వగైరా ఆమె వధకం ప్రకారమే.. అంత ఆ 'లక్ష్మి' లీలలే నుమా... నేను నిమిత్తమాత్రుడనే" అని కర్మ వైరాగ్యాన్ని ప్రదర్శించి కొంతసేపటికి...

"కాని నా కిప్పుడు ఇంకో దిగులు వట్టుకుందే అంబుజం."
"దిగులా?"
"అవునే... మిగతా పిల్లలకి లక్ష్మికి ఉండే ఆపాటి తెలివితేటలుంటే బాగుండును."
చారి లోక్యానికి విస్తుపోయి.. అంబుజం నేరు తెరిచి అలాగే దిష్టిబొమ్మలాగ ఉండిపోయింది. ఆమె కళ్లముందు "పెళ్లి చేసి చూడు ఇల్లుకట్టి చూడు"

అనే సామెత బూజువట్టిన సామెతగా కనిపించి.. మరుక్షణమే అదృశ్యమై ఆ స్థానంలో తళుక్కున. "పెళ్లి చేయకుండా చూస్తూ ఉండు ఇల్లు కట్టిస్తే దాంట్లోనే ఉండు."
అనే ఆధునిక సామెత కలిగిన ఒక బోర్డు... దాన్ని తన మెదకు తగిలించుకున్న చారి మహాశయ్యుడు.. అనందోత్సాహాలతో ఆడపిల్లల తండ్రులకు మార్గదర్శకుడుగా ఆ సామెతలోని భావాన్ని ప్రవచించానికి చాటుతూ నినాదాలు చేస్తున్నట్లు కనిపించాడు.
చారి లాంటి తండ్రులు వర్ధిల్లాలే కాక!

దంతధావనం - బొగ్గు

పల్లెల్లోను పట్టణాల్లోను, 'వళ్లు' తెల్లగా రావాలనే ఉద్దేశ్యంతో బొగ్గు పొడితో వళ్లు తోముకోవడం వల్ల, వళ్లు తెల్లబడవచ్చును గాని, త్వరగా అరిగి పోతాయి. అమూల్యమయిన పింగాణి పొర [ఎనామిల్] అరిగి పోయి నొప్పిని కలిగించే నరాలు బయటపడతాయి.

ఇలాంటి వళ్లకు చల్లగాలి తగిలినా, చల్లని నీరు తగిలినా జివ్వమని లాగుతాయి. ఆహారం తినలేని వరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అందుచేత బొగ్గు గాని, ఇతర గరుకు పొడులు గాని, వళ్లు తోముకోవడానికి ఉపయోగించకూడదు. వీటి వల్ల లాభాల కంటే నష్టాలే ఎక్కువ

అందరికీ కట్టుడు పళ్లు !

కేవలం వృద్ధులే కాకుండా, అవసరాన్ని బట్టి ఒక్కోసారి యువతీ - యువకులు కూడా కట్టుడు పళ్లు ఉపయోగించవలసి ఉంటుంది. వీటిని ఉపయోగించక పోవడం వల్ల కొన్ని అనర్థాలు దాపురిస్తాయి.

కోల్పోయిన పంటికి ప్రత్యామ్నాయంగా కట్టుడు వన్ను పెట్టుకోని వారిలో మాట స్వచ్ఛత తగ్గుతుంది. నమిలీ / కొరికే శక్తిని కోల్పోతారు. ఇరు ప్రక్కల దంతాలు స్థానభ్రంశం చెంది ఆ పైన కదలి రాలిపోయే ప్రమాదం ఉంది. వళ్లు లేకపోవడం వల్ల, దంత సాందర్యానికి లోటు ఏర్పడుతుంది. అందుచేత వృద్ధులైన యువకులైనా పురుషులయినా, స్త్రీలయినా, వన్నును లేక వళ్లను కోల్పోయినప్పుడు దంత వైద్యుల సలహా మేరకు సాధ్యమయినంత త్వరలో కట్టుడు పళ్లు పెట్టించుకోవాలి.

డా. కె.ఎల్.వి. ప్రసాద్, మహబూబాబాద్